Anul LXXXII Sibiu, 1 Aprilie 1934 Nr. 14

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna

APARE SĂPTĂMÂNAL

BIBLIOTECA

Un atlet al naționalismului creștin

In epoca noastră atât de lipsită de oameni cu convingeri tari, cu atitudini consecvente, capabili să îmbrățișeze în preocuparea lor grija pentru obștea în fața căreia declamă mincinos, Nichifor Crainic e un exemplar de rară și ideală umanitate. Toată acțiunea lui postbelică e de-o impresionantă unitate de ton. In poezia lui, care ne-aduce ecouri din țara de peste veacul agitației periferice, din substraturile de limită ale ființei noastre, de unde se privește dincolo, în desmărginire, răsună sublimat, în muzicalitatea cristalină și eternă, același cântec românesc care înfiorează de taină duhovnicească esseurile sale și înflorește cu imagini de câmp scrisul său. «Gândirea», cuvioasă, feciorelnică, gingașe, plină de taină și de frumusețe spirituală, este ființa românească îndumnezeită, așa cum s'a arătat în viziunea poetului și în același timp cea mai statornică și mai închegată atitudine și concepție literară la noi, după răsboi.

Curentul animat de Nichifor Crainic nu e o speță de sămănătorism. Acela era un romantism facil, adeseori afectat, foarte puțin realist și exagerând nota optimistă și de mândrie națională. «Gândirismul» se distinge prin nota de intimitate și adâncime spirituală, prin preocuparea, nu de anectodicul vieții țărănești, ci de coloritul fin, abia sesizabil al problematicei sufletești, de elementele religioase și metafizice ale etnicului românesc. El nu e, direct, nici optimist, nici pesimist, ci realist. Nu e nici exaltat în ton, nici protestatar, ci problematic și investigator. Meritul lui Nichifor Crainic e cu atât mai mare, cu cât a știut să atragă interesul literar și filozofic asupra unui câmp de observație care părea compromis prin semănătorism.

Dar Nichifor Crainic n'a rămas numai la exprimarea literară a crezului său organic. Ci a purces să-și cristalizeze și în formă de doctrină politică fireștile consecințe ale concepției sale cu care îl simți concrescut într'o bucată. «Calendarul» este a doua mare etapă în acțiunea lui; e reversul politic al «Gândirii».

Doctrina politică a lui Nichifor Crainic, în slujba căreia a pus tot talentul său de scriitor, e în ritmul concepției care își întinde uimitor de repede stăpânirea asupra întregei Europe în urma falimentului democrației cu derivatul ei, marxismul și cu sprijinitorul ei ocult: francmasoneria. Caracteristic democrației și suitei ei este individualismul, internationalismul și ateismul, sau materialismul teoretic și practic. Individualismul, care a deslănțuit lăcomia și rapacitatea insului, a dus la situația de azi când câteva sute sau mii de guralivi și șmecheri încasează milioane dela consiliile de administrație ale băncilor și intreprinderilor industriale, din funcții acumulate, din bugetul public, pe căi mai mult sau mai puțin cinstite, iar restul de oameni tânjesc în mizerie cruntă, ducând-o de pe o zi pe alta. Individualismul nu știe de nici o legătură a insului cu obștea, de nici o datorie sau jertfă a lui față de-o comunitate. Individualismul democrației este egoism feroce care destramă națiunea, destramă familia, destramă breasla.

Internationalismul e un pretext cu ajutorul căruia insul scapă de datoriile către comunitatea imediată, ca să servească, zice-se, comunității mai largi. E ca și cu aceia cari nu se căsătoresc pe motiv că familia îi împedecă de-a-și întinde dragostea și ajutorul la un cerc mai larg de oameni. E o mască la adăpostul căreia neamurile mai abile, în urma unei mai fericite desvoltări istorice, exploatează până la exterminare pe altele, cum e cazul nostru. E o nesocotire a voii dumnezeești care vrea ca creațiunea lui să fie variată și prin aceasta cu atât mai minunată; dar e și o utopie care nesocotește realitatea atât de palpabilă a națiunilor. Ateismul rupe pe om de izvoarele metafizice, îndreptându-i tot apetitul de fericire spre cele externe, spre cele materiale, spre plăceri, căci viața e scurtă.

In fața acestor fermenți cu adevărat disolvanți, Nichifor Crainic opune un *solidarism național cu temeliile morale în credința religioasă.* E cel mai realist și cel mai generos sistem politic, generos ca sufletul poetului țării de peste veac și a lui Isus în țara mea.

Statul, prin organizarea lui, și credința religioasă prin forța ei lăuntrică vor tempera egoismul individului «democrat», făcându-l să suporte solidar cu neamul lui bucuriile și greutățile lui. Disproporțiile actuale, strigătoare la cer, nu sunt conforme cu spiritul de dreptate și de iubire între frați, cum îl cere chiar bunul simț. Inșii trebue să capete o educație în senzul unei morale eroice, jertfelnice, nu egoiste. Naționalismul cel nou nu e declamație de fraze nesincere, la adăpostul cărora să exploateze bancherii naționali pe conaționalii săraci.

Până la internationalism e naționalismul. Iubește întâi pe cei din jurul tău și atunci vei fi în stare să iubești sincer și alte popoare cu specificul lor etnic, tot atât de mult voite de Dumnezeu. Naționalistul adevărat nu predică ura față de alte națiuni, dar își îndeplinește o datorie față de Dumnezeu cultivându-și firea ce i-a dat-o, desvoltând-o prin puterile proprii și cu ajutorul lui Dumnezeu în toată amploarea și frumusețea cuprinsă în germene.

Solidarismul național creștin, încoronat de monarhie, nu este o încercare de-a nesocotì nevoile sociale ale timpului nostru, ci el este o doctrină *socială,* cea mai echitabilă doctrină socială. Nu numai că oferă soluțiile cele mai bune pentru toate problemele sociale, ci ceeace este și mai caracteristic, e că insuflă un entuziasm, un patos pe care nu-l pot inspira nici una din celelalte doctrine politice. Cum foarte corect spunea Nichifor Crainic în «Veacul naționalismului» (Calendarul 1 Ianuar 1934), internationalismul și comunismul n'a putut înflăcăra tineretul care e din fire generos.

Doctrina neo-naționalismului, sintetizată de Nichifor Crainic în articole magistrale, cum e mai ales cel citat, din ultimul număr al «Calendarului», îl așează pe autor în rândul puținilor cugetători politici de marcă pe cari i-am avut. Chiar dacă doctrina aceasta ar rămânea numai ca o piesă în arhivă, ar adauga la cununa poetului o frunză nevestejită. Dar doctrina aceasta nu e făcută să rămână în arhivă. E prea vie, prea ispititoare, și prea a cucerit entuziasmul tinerei generații ca să poată fi multă vreme oprimată. Cu atât mai mult cu cât nu se poate constata nimic subversiv, nimic disolvant în ea și de aceea oprimarea ar părea cu atât mai monstruoasă, dacă s'ar încerca.

Peste doctrina aceasta, ilustrată și sintetizată la noi lucid de Nichifor Crainic, nu se mai poate trece ca peste ceva pur și simplu neexistent.

Și nici n'ar fi bine să se poată.

Dr. D. STĂNILOAE.

Dumineca Floriilor

Sub razele strălucitoare și încălzitoare ale primăverii Regele iubirii și al păcii a intrat în Ierusalim în aclamațiunile însuflețite de: *Osana,* ale unui popor care avea să devină peste câteva zile trădător.

Astăzi vine și la noi același Rege ca să depună în sufletele și inimile noastre bazele Impărăției Sale de iubire și de pace.

Ii urăm bun sosit întru noi, căci sufletul nostru este dornic de pace și de iubire.

Cine n'ar vrea să trăiască în pace în aceasta scurtă viață pământeană?

Și totuși care dintre noi ar putea să spună, că nu-i ca și locuitorii Ierusalimului, cari peste câteva zile își întorc spatele mișelește Regelui lor, deși Dânsul venea cu dorul să întemeieze în inimile lor pacea duhovnicească a iubirii.

Și între noi există o pace, o mulțumire, dar aceesta este numai aparentă și de scurtă durată, deoarece înăuntru suntem ispitiți de neliniștea și nemulțumirea sufletului nostru, cultivând și nutrind o ură neîmpăcată față de aproapele nostru.

Zilnic constatăm pe o scară întinsă o decădere a virtuților de căpetenie, cari trebue să ducă la înțelegerea și la pacea între oameni.

Din zi în zi numărul apostolilor perseverenți ai cauzei lui Hristos se împuținează, iar numărul celor trădători crește. Zi de zi vedem răstignită con-

* FOIȘOARA *

Viața religioasă a celebrului matematician francez Blaise Pascal

de **Dr. G. PREDA**
vicepreședinte al „Astrei".

(2)

Influențele religioase venite din mediul social al epocei pascaliene

Pe vremea vieții lui Pascal (1623—1662) biserica catolică era foarte puternică. Regele Franței, Ludovic XIII, bolnăvicios, astenic, era atins de tristeță cronică. Crescut de preoți, el devenise foarte evlavios. Când trecea Sf. Sacrament, el scobora din trăsură și îngenunchia. Dădea ordin oamenilor dela curte să se ducă regulat la biserică și să se cuminece. Fondase numeroase biserici. Sfințit de un arhiepiscop el era condus (precum știm) de cardinalul Richelieu. Centralizarea puterilor se terminase și Richelieu ținea în mânile sale întreaga Franță. Toate funcțiile și însărcinările alese erau încredințate bunilor catolici sau membrilor clerului. Printre demnitari se socoteau în primul loc familiile: Rochefoucauld și Noailles. Unul din membrii familiei Rechefoucauld fusese episcop de Clermont. Fiicele și cadeții, diverselor familii nobile, umpleau mănăstirile.

Asociațiile religioase se iveau pretutindeni. Berulle adusese Carmelitele din Spania și înființase o congregație oratorică, menită să formeze doctori în teologie și predicatori. Acarie introdusese Ursulinele, care erau destinate educației fetelor. Existau în Franța 300 școale de călugărițe, ce aparțineau acestei din urmă congregații.

François de Sales și M-me de Chantal fondase ordinul Visitandinelor.

Vincent de Paul, cu oameni de condiție joasă, instituise congregația Lazariștilor, destinată să propage instrucția religioasă și morală la țară.

Erau pe acel timp în Franța aproape 100.000 de preoți, 97.000 călugări și 80.000 de călugărițe. Aproape toți lucrau și publicau lucrări religioase.

Biserica, — prin facultatea de teologie, — cenzura toate cărțile și avea conducerea învățământului. Cele 24 de universități ale Franței erau guvernate fie de episcopi, fie de parlament, dar ca pedagogi aveau în majoritate eclesiești numiți sau aprobați de biserică. Fiecare episcop avea pe lângă el un Capitol însărcinat cu administrația școalelor.

Auvernazii (printre care se numără și familia Pascal) erau oameni credincioși, îndărătnici și înclinați la superstiții.

Auvernia era provincia cea mai religioasă din Franța.

Imediat după întrarea creștinilor în Clermont Ferrand (capitala regiunei), s'au clădit numeroase biserici. In 950 erau 54 biserici, și cu toată invazia și distrugerile Visigoților remăsese în timpul lui Pascal 36.

Ca să dovedim și mai mult cât de mare și puternic era mediul religios în care s'a născut și a trăit B. Pascal, este de ajuns să spun că orașul său natal Clermont Ferrand, care număra atunci vre-o 38.000 locuitori și era condus de un episcop (șef politic și judiciar) cuprindea: colegiul Jezuiților; Preoții Oratorului (din 1618); Ursulinele (din 1620); Minimele (din 1630); Carmelitele desculțe (din 1635); Surorile ospitaliere (din 1642); Micii bernardini (din 1647); Visitandinele (din 1649); Benedictele (din 1650) și Augustinii desculți (din 1651).

Dacă cercetăm mediul familiar al lui B. Pascal, găsim că părinții săi care se trăgeau din o familie de funcționari, erau tot așa de credincioși lui Dumnezeu ca și Regelui.

Stefan Pascal, tatăl lui B. Pascal, făcuse dreptul la Paris, avea mare respect față de biserică, dar credea și în farmece. In anul 1624 atunci când fiul său Blaise devine prin o împrejurare bolnav, nu ezită să aducă la capul său o vrăjitoare. Soția

ştiinţa creştină şi naţională, lăsând cu nepăsare ca adevărul să fie crucificat de ocările şi defăimările cari clintesc bazele păcii şi iubirii, precum şi ale vieţuirii paşnice a societăţii omeneşti.

Isus Hristos a eşit triumfător dintre duşmanii săi. El are azi lipsă nu de cei laşi, cari îl primesc cu strigătele de: *Osana*, şi mâne vor striga *răstigneşte-l;* ci are lipsă de ostaşi, cari într'adevăr vor înlătura din calea Lui pe toţi duşmanii adevărului veşnic.

Armata lui Hristos, reînoită în rândurile ei, stă azi gata de neobosită activitate.

Va fi aceasta o Duminecă a Floriilor fără finalul: *răstigneşte-l?*

ivo.

Probleme, fapte, comentarii

Domnul profesor Sextil Puşcariu, *preşedintele FOR-ului, a prezentat dlui ministru Titulescu o moţiune cu douăzeci şi trei de mii de iscălituri, votată la 4 Februarie c. cu prilejul parastasului lui Em. Gojdu, prin care se cere ca averea marelui mecenate român să fie cât mai grabnic obţinută dela guvernul ungar, pentru a se putea acorda burse studenţilor români. Dl ministru Titulescu a promis că va duce în cel mai scurt timp la bun sfârşit tratativele cu guvernul ungar.*

*

Conferinţa preoţească a tractului protopopesc Sighişoara. — Prilej de sărbătoare religioasă, pentru poporul nostru din parohia Apold [jud. T.-Mare] au fost zilele de 12 şi 13 Martie a. c.

Aici şi-a ţinut adunarea Asociaţia clerului din acest tract, sub conducerea părintelui protopop Em. Stoica. După Te-Deum, cu invocarea sfântului Duh săvârşit de P. C. Sa şi de Pr. S. Rusan, au urmat două lecţii practice la şcoala primară, bine reuşite, predate de Pr. S. Dobre şi Pr. I. Boca.

In localul casei culturale s'a ţinut şedinţă intimă. In cuvântarea de deschidere P. C. protopop elogiază pe regretaţii dispăruţii ai bisericii şi neamului, Pr. I. Popa [Vidacui] şi V. Goldiş, fost ministru. Indeamnă la o şi mai intensă activitate în a strânge date şi informaţii vechi din parohii şi filii, necesare la alcătuirea „Monografiilor parohiale".

Apoi părintele Simion Radu, paroh şi profesor în Cristur, dă citire lucrării: «*Anul bisericesc izvor de activitate pastorală şi omiletică*», relevând necesitatea de a concretiza cât mai mult adevărurile de ordin spiritual-religios prin comparaţii şi analogii scoase din natură şi fenomenele ei. Spre acest scop recomandă a se desprinde din fiecare anotimp nota caracteristică, pe care, să o accentuieze, în predică şi în toată opera duhovnicească, pentru învăţătură. Aşa: toamna, — timpul semănatului — e momentul să se samene şi în domeniul spiritual bogăţie de fapte bune, izvorâte din credinţă şi iubire creştină, în nădejdea rodirii cu belşug într'altă lume; iarna, îngheţul păcatului, moartea spirituală şi necesitatea apropierii cu iubire de Dumnezeu, soarele spiritual care învie, desgheaţă, încălzeşte şi luminează; primăvara, — învierea naturii — învierea omului celui nou în Hristos Mântuitorul; vara momentul pătrunderii existenţei lui Dumnezeu în imensele splendori ale naturii; iar toamna cu care anul bisericesc începe şi sfârşeşte, — timpul strângerii rodurilor, aduce aminte de judecata de apoi. Asemenea pentru predică etc. pot servi şi alte evenimente din parohie.

După masă la vecernie s'au mărturisit, pe lângă C. preoţi, elevii şcoalei şi mult popor, cari a doua zi s'au cuminecat. Predicile ocazionale — la Vecernie şi sfânta Liturghie — au fost rostite de Pr. *Sebastian Rusan*, paroh şi profesor în Odorhei. Ambele au produs bună impresie în sufletul ascultătorilor.

Seara s'a ţinut o serbare religioasă cu poporul. Intr'un cadru, de atmosferă religioasă, cum numai într'o adunare a „Oastei Domnului" găseşti, au dat preţiosul concurs elevii şcoalei primare din loc cu cântări, declamări şi piese, ca „Fiul pierdut", sub conducerea dlor învăţători în frunte cu dir. I. Lupu, căruia — la acest loc — îi aducem sincere mulţumiri.

Aici au vorbit: 1. Pr. Ioan Munteanu, administrator în Ţeline, despre: «*Adevăr şi minciună*» sau «*Fariseism şi sinceritatea vieţii creştine*».

2. Pr. S. Radu paroh, Cristur, despre «*Sectele religioase şi primejdia lor*». Sf. Sa defineşte sectele, le arată originea şi cauzele răspândirii lor. Mântuirea sigură a arătat că se găseşte în Sf. Taine şi învăţăturile bisericii noastre, cari sânt ale Domnului, Analizează şi combate câteva învăţături greşite ale baptiştilor şi adventiştilor — cari se găsesc în această parohie — şi îndeamnă la păstrarea curată a legii sfinte strămoşeşti. Ambele conferinţe au fost ascultate cu multă atenţie.

A doua zi s'au făcut mai multe comunicări de P. C. Păr. preşedinte, s'au organizat noui cercuri pastorale şi programul lor, şi adunarea se închide la ora 1 p. m. după'ce, în cuvinte mişcătoare, P. C. Păr. protopop mulţumeşte călduros pentru dragostea cu care C. Preoţime participă şi discută problemele spirituale-religioase. O îndeamnă la şi mai asiduă muncă în ogorul Sf. Evanghelii care trebue cu tot adinsul deşteleni.t.

Pr. *S. R.*

*

Aminteam în numărul trecut de înălţătoarea cuvântare la mesaj a dlui profesor Dr. V. Loichiţă, senatorul universităţii din Cernăuţi, singura cuvântare care s'a ocupat exclusiv de şcoală şi de biserică.

Iată câteva pasagii din ea:

«*In zilele noastre de după unire, auzi adesea zicându-se: că biserica şi-a încheiat misiunea de conservare naţională sau cel puţin a căzut pe planul al doilea această misiune, şi că rolul ei de căpetenie este, deacum înainte, cel al apostolatului evangelic. Eu zic: şi una, şi alta. Este adevărat că părinţii noştri, şi numai cu un veac în urmă, n'au ştiut că ce este aceea: francmasonerie, nici otravă ascunsă în mişunarea tuturor „isme"-lor sectare încuibate în viaţa religioasă a satelor şi oraşelor noastre, ci ei au ştiut să se închine cu evlavia lor seculară Dumnezeului isbăvirii cu observarea pravilelor şi practicarea tuturor tradiţiilor noastre naţional-religioase.*

La niciun neam minoritar dela noi nu vei găsi atâta încălcare şi atât indeferentism faţă de aceste obligaţii de ordin religios, ca la noi».

«*Ne gândim în primul rând la educaţia morală izvorâtă din frica de Dumnezeu, începutul a toată înţelepciunea, ce trebue s'o dăm copiilor noştri încă de acasă, din familie, apoi în şcolile primare, secundare şi universitare, mergând biserica mână în mână cu părinţii de acasă, până la părinţii şi profesorii catedrelor secundare şi universitare. Pe creştinii noştri intelectuali, burghezi ca şi săteni, cum ni-i creştem, precum am spus-o aceasta la educaţia din universităţi, aşa-i vom avea. Dar în acest vast laborator al neamului, avem arzătoare trebuinţă de forţe bisericeşti cu o pregătire ştiinţifică şi educaţie preoţească într'adevăr superioară, corolarul căreia trebue să fie, iarăşi sinceritatea devotamentului şi omenia apostolatului evangelic*».

*

Activitatea pastorală în parohia Brănişca, protopopiatul Ilia, — se desfăşoară, cum ni se comunică de acolo, în mod vrednic de amintit. Tineretul adult se întruneşte în societatea „Sf. Gheorghe", şi un suflu nou de viaţă creştină respiră din manifestarile sale. La fel se lucrează în Reuniunea femeilor din loc. Şcoala biblică interpretează, de două ori săptămânal, învăţăturile Sfintei Scripturi, în întruniri bine cercetate de credincioşi. Prin contribuiri de bunăvoie, Reuniunea înfiinţată de câteva luni, dispune astăzi de un fond de trei mii de lei. Sfânta biserică din localitate a putut fi înzestrată astfel cu mai multe podoabe care-i lipseau. In pomenita comună păstoreşte cu râvnă tinărul preot Simeon Păcuraru, instalat ca paroh înainte cu un an.

*

A murit Lord Halifax, conducătorul anglo-catolicilor, în vârstă de 94 ani. A militat în viaţa sa pentru o unire a anglicanilor cu catolicii. A participat la conferinţele cu cardinalul Mercier. Nu şi-a văzut visul realizat. —

Anglo-catolicismul e un curent în sânul bisericii anglicane care simpatizează cu catolicismul. Inceput pe la 1830, ca aşa zisa *mişcare de Oxford*, a fost condusă întâi de Pusey şi Newman. Halifax e succesorul fidel al lui Pusey. Dela 1867 el prezidează societatea „English Church Union" întemeiată la 1859 spre a lupta pentru unirea cu catolicismul. Se întâlni în Octomvrie 1921 la Malines (Belgia) primadată cu cardinalul Mercier, a două oară în 14—15 Martie 1923, a treia oară în 7—8 Octomvrie 1923, de astădată într'o formă mai oficioasă, luând parte şi alţi delegaţi (dela catolici Batiffol şi Duchesne; dela anglicani Gore şi Dr. Kidd). A patra întâlnire fu în 19—20 Mai 1925. In 20 Ianuar 1926 murind Mercier, o a cincia întâlnire avu loc între Halifax şi succesorul lui Mercier, primatul Belgiei Van Roey în 11—12 Octomvrie 1926.

Unirea dorită nu s'a putut realiza.

*

Se desfiinţează societăţile secrete? — Textul proectului de lege pentru apărarea ordinei în stat, în cap. II art. 12, interzice formarea şi funcţionarea asociaţiunilor şi societăţilor secrete, sub orce formă sau denumire. Ca secrete sânt considerate asociaţiunile sau societăţile mai multor persoane care de fapt există şi îşi vor ţinea ascunse existenţa sau statutele reale. In art. 13 se expun condiţiunile în care cineva este considerat membru al acestor societăţi şi pedepsele ce vor urma.

Noi credem că în primul rând va fi desfiinţată *francmasoneria*, cea mai periculoasă societate secretă pentru biserica noastră şi neamul românesc. Această societate anticreştină, antimonarhică, şi antinaţională nu trebue să mai dăinuiască. Nu este prea târziu nici în ceasul al unsprezecelea, pentru

---

sa Antoineta (născută Begon) era de asemenea foarte pioasă.

Aceasta din urmă murind de timpuriu, lasă bărbatului său grija creşterei lui B. Pascal, pe atunci în vârstă de 3 ani şi a celor 2 fiice Gilberte (de 6 ani) şi Jacqueline (1 an).

Din respect pentru biserică, Pascal tatăl, impune copiilor săi pe lângă toate practicele religioase şi principiul că ceea ce constitue obiect de credinţă, nu este şi nu poate fie eşit prin raţionament şi deci nu poate fi supus raţiunei. Aceasta a contribuit în parte ca Blaise Pascal, spirit mare, vast, plin de curiozitate, care a cercetat cauza şi raţiunea pretutindeni, să remână toată viaţa ca un copil supus religiei şi nu raţiunei.

Catechismul conciliului celor 30, sancţionat de Piu V, a fost cartea de preferinţă în educaţia copiilor lui Stefan Pascal, şi pentru a înţelege influenţa acestui catechism, menţionez din el pasajul: „cel ce posedă cunoştinţa cerească dată prin credinţă, se simte liberat de plăcerea investigaţiilor curioase, căci când Dumnezeu ni-a ordonat să credem, el nu ni-a pretins să scrutăm secretele divine, nici să examinăm raţiunile şi motivele lor, el ni-a comandat această credinţă neclintită în virtutea căreia spiritul se repauzează mulţumit în conştiinţa adevărului etern. Credinţa noastră nu numai că goneşte incertitudinea, dar chiar dorinţa sau plăcerea demonstraţiei".

In 1646 Pascal, tatăl, suferi un accident. In urma unei alunecări pe ghiaţă îşi fractură coapsa.

Trebuind să stea mai mult timp în pat, nu putea avea altă distracţie de cât lectura şi conversaţia cu cei doi medici ai săi. Ei se numiau: La Bouteillerie şi Des Champs des Landes. Ambii erau foarte evlavioşi şi exercitau medicina în mod gratuit. Aceşti medici au fost acei ce au recomandat cărţile care urmau să fie citite în familia Pascal. Prin ei s'au putut lua deci la cunoştinţă lucrările lui Jansenius, Saint Cyran, Arnauld (un fost conşcolar a lui S. Pascal) şi alţii.

Jansen era pătruns de ideile Sf. Augustin şi timp de 20 ani a încercat să-i interpreteze doctrina. Cele 2 cărţi ale sale: „Discursul reformărei omului interior" şi „Augustinus" sunt celebre. Teza lor este următoarea: „Dela păcatul original liberul arbitru nu mai exista pentru om care nu poate produce de cât rău. Omul rămâne deci dependent de graţia divină care singura îl poate incita la opere bune, graţie care remâne invincibilă. Dar această graţie nu este acordată tuturor. Dumnezeu destină pe aleşii Săi şi mântuirea nu indică de cât pe cei aleşi". Lucrarea „Augustinus" a fost însă condamnată de papa Urban VIII.

St. Cyran, sau pe numele adevărat Du Vergier, era un om voluntar, obstinat, sugestionar şi propagandist. El a compus vreo 32 de opere. Menţionăm dintre cele mai importante şi care au putut influenţa membrii familiei lui Pascal: „Teologia familiară" (în care apără teoriile lui Jansen); „Scrisori creştine şi spirituale" (în care exaltează funcţia preotului, arătând importanţa predicaţiunei): „Apologia pentru Henri Louis Châteigenier dela Roche Pozai" (în care susţine că religiosul poate să se servească de arme pentru triumful credinţei); „Petrus Aurelius" (în care declară că Dumnezeu nu vrea să salveze toţi oamenii, şi că lucrările bune însă executate în afară de biserică, sunt asemănătoare binefacerilor pe care la fac demonii), etc.

In cât priveşte pe Antoine Arnauld, el datora credinţa sa religioasă în mare parte lui Du Vergier. Ajunse doctor în teologie şi intrase la Sorbona fără veto lui Richelieu, numai prin lucrarea sa „Comunicarea frequentă". Prin această lucrare arată cum graţia divină este inseparabilă de exerciţiul datoriilor religioase şi că trebue să se refuze comunicarea la acei ce n'au o iubire divină puternică.

Atacat de Jesuiţi, el le răspunde prin „Teologia morală a Jesuiţilor", care contribuie să-i mărească renumele. A mai scris „Tradiţia Bisericei asupra pedepsei"; „Analiza Sf. Augustin" etc.

Semânţa aruncată de aceşti teologi în organismele membrilor familiei lui Pascal, (deci pe nişte terenuri favorabile), nu putea să nu prindă, dând superbe produse religioase.

In adevăr Gilberte Pascal, sora mai mare a lui B. Pascal, devenită mai târziu dna Périer, este aceea care arată în „Pensées" viaţa fratelui său B. Pascal. Ca femee credincioasă, evlavioasă şi plină de admiraţie pentru fratele său, îşi dete prin 1653 copiii săi la şcoala mănăstirei dela Port Royal, unde li se inspira teama de Dumnezeu şi li se întărea în suflet desgustul de lume. Ea renunţase la frequentările mondene şi la găteală, iar soţul său se dăduse la mortificarea cărnei, punându-şi o scândură în patul de dormit şi o centură de fer în jurul corpului.

Educaţia religioasă severă pe care o infiltra Gilberte copiilor săi, este descrisă de una din ficele sale Margareta, care, trimisă să-şi facă educaţia tot în mănăstirea dela Port Royal, spune tantei sale Jaqueline, că dela vârsta de 2 ani mama sa — din consideraţii religioase — a oprit-o să poarte: aur, argint, panglici colorate, dantele, etc.

Această fetiţă este subiectul unui miracol numit miracolul Spinului.

Iată împrejurările în care s'a petrecut acest miracol:

Margareta Périer suferea de o inflamaţie a canalelor lacrimale (dacryocistită

a putea să scăpăm de pericolul masonic ce înaintează cu paşi repezi spre noi. Regretăm că legea aceasta n'a fost făcută mai demult, ca să nu mai stăm sub ameninţarea lojelor. Dacă nu va fi aplicată legea cu toată severitatea, pentru noi va fi o desamăgire în plus. *I. F.*

*

„Tot mai aproape de Roma"... şi tot mai departe de adevăr. — Sub titlul „Tot mai aproape de Roma", ziarul catolic din Iaşi „Dacia creştină" (Nr. 17—18, 1933), ale cărui coloane le umple în cea mai mare parte „dacul" iezuit Felix Wiercinski şi în mai mică parte „dacii" Iosif Frollo şi Dr. Anton Gabor, comentează un referat al fantezistului „istoric", părintelui Dr. Ioan Georgescu, care susţine că românii se apropie tot mai mult de Roma şi azi-mâne s'or trezi plocon în braţele părinteşti ale scaunului din Vatican.

E drept că din prea mare zel „istoricul" Dr. Georgescu nu ştie când să-i vadă pe români mai aproape de Roma, azi ori în trecut. Căci după ilustritatea sa şi în trecut am fost cam tot catolici. In orice caz ar trebui să se decidă pentru una din două, căci dacă ţine să ne arate şi în trecut la fel de aproape de papa ca şi azi, s'ar putea ca şi semnele apropierii actuale de Roma să nu aibă mai multă eficacitate decât cele din trecut.

Sau să spună că în trecut am fost foarte departe de Roma şi azi ne-am apropiat, sau că în trecut am fost foarte aproape şi azi ne-am depărtat. In cazul din urmă istoria s'ar putea invoca măcar ca o mustrare pentru rătăcirea noastră de azi. Din dilema asta trebue să iasă Dr... Hamlet Georgescu.

Pe dl Onisifor Ghibu, pe părintele Gala Galaction, şi pe dna Alexandrina Cantacuzino numai naivitatea unui Dr. care s'a apropiat prea mult de Roma îi poate cita ca militanţi pentru sărutarea papucului papal. Iar despre „cazul Cecan" să consulte Drul care nu vede decât catolici în toţi românii şi consideraţiile sceptice ale lui Dom Schwartz care a scris în Irénikon o cronică a bisericii române pe anul 1933.

Despre martirajul românilor ortodocşi din veacul 18, iată cum o aduce Dr. Istoric Georgescu din condeiu: „In Transilvania, la un moment dat, toţi românii au devenit uniţi. *Cu toate prigonirile, jumătate din aceşti români au rămas uniţi de neclintit*».

Să-ţi fie de bine, părinte. Cazul Ilustrităţii tale e o confirmare în plus că depărtarea de adevăr ca şi cea de neam sunt în raport direct proporţional cu apropierea de Vatican. Iar noi vrem să rămânem aproape de adevăr şi în comunitatea naţională.

*

Sărmanii belferi provinciali din bucolicul Blaj! Să-i condamni că rămân inadaptabili la exigenţele civilizaţiei? Imprejurările şi împrejurimile sunt mai puternice decât întărâtatele lor sforţări. Au şi dânşii acolo un telefon din vremi vetuste. Ce să-i faci, dacă neştiindu-i rosturile urbane, îl folosesc cu adorabilă şi mândră inconştienţă pentru tot felul de „spirite" de maidan, epuizându-şi în supreme opintiri toată „inteligenţa" de care sunt capabili.

Ultima dată ne strigă printre amărâte grimase că puţinele cuvinte, cari le-am spus într'un număr trecut despre dl Valer Pop, „arată gradul de bun simţ la care se găseşte duhul bizantin dela Sibiu". Inţelepţii dela... telefon n'au fost în stare să judece că dacă se scandalizează de moderatele cuvinte ce le-am spus despre activitatea dlui Valer Pop, cu atât mai mult ar trebui să se scandalizeze de activitatea însăşi a Dsale. Dacă a demasca anumite fapte puţin frumoase ţine de duhul bizantin, de ce duh ţine a face acele fapte? Sigur, dacă am vrea să răspundem cu aceeaş monedă, am zice: *de duhul catolic.* Dar care e preferabil atunci?

Propagandă religioasă în tractul Jiu

Opera misionară, care se săvârşeşte în parohiile tractului protopopesc Jiu, are de încrestat două momente, mai marcante, în timpul din urmă. Sânt serbările religioase — culturale date, în ziua de 11 l. c. în Petrila Poeni, iar în ziua 18 l. c. în Petrila Regele Ferdinand I, de corul bisericesc al muncitorilor ortodocşi din Petroşani cu concursul câtorva elemente din „Oastea Domnului".

P. C. protopop *I. Duma,* conducătorul acestor aşezăminte bisericeşti, a întocmit programul astfel, încât propaganda religioasă să fie cât mai eficace.

Serbările au început — în prezenţa unor ascultători minieri, ţărani şi intelectuali peste măsură de numeroşi — cu un *imn de laudă* Domnului, cântat de corul mixt. Au urmat apoi *rugăciuni,* în poesii şi cântări [duete], executate foarte frumos de: dna Diva Muntean, dşoarele Olivia Muntean şi surorile Bolosân. Corul a mai dat apoi cântări de-ale Oastei şi Hora Unirii, — condus de dl. T. Bolosân, autor şi declamator şi al unei instructive anecdote, cu tendinţă naţională.

Conferinţele păr. protopop, pe înţelesul tuturor, — au înfăţişat caracterul nedespărţit al fiinţei noastre creştine şi româneşti, — coincidenţa naşterii poporului român şi a botezului său ca creştin. A insistat asupra faptului că orice atac împotriva credinţii şi a Bisericii strămoşeşti implică note de ostilitate şi la adresa naţionalităţi noastre, — şi invers. Constată lipsa de sinceritate a propagandei sectare, arătând procesele de fraude şi sustrageri de bani ale şefilor pocăiţi. Indeamnă lumea să-şi păstreze curată viaţa sufletească, sfinţită la botezul bisericii, — şi să o trăiască intens ,— mai ales în „Oastea Domnului".

A urmat apoi reprezintarea, în costumele vremii, a minunatei piese: *Hazail,* de monahia *Irina Lecca* [acum la Văraticu], în care se arată convertirea unui fariseu, prin copilul să minor, la credinţa în Hristos, — având rol şi sfta Veronica. Cele două acte sânt cât se poate de reuşite. Toţi au jucat bine, — peste toate aşteptările.

In Petrila Poeni a vorbit, de încheere, păr. *C. Zoican,* — iar în Petrila Reg. Ferdinand, după terminarea serbării, s'a vizitat biserica, foarte curată şi c'un bogat început de înzestrare, datorit parohului *Seb. Ciocan* şi dlui ing. *Ant. Moţet-Grigoraş.*

Un prim resultat al strădaniilor misionare s'a văzut: în Petroşani s'au întors la religia străbună, în cursul unei singure săptămâni, opt baptişti.

Dumnezeu va lumina şi pe alţii.

Străjerul.

Notificare oficială

Discul dela Florii pentru fondul de pensie, şi discul dela sărbătorile Invierii Domnului, pentru Internatul arhidiecezan, se vor purta şi în anul acesta în conformitate cu ordinile noastre Nrii 2962 şi 2963 din anul 1931.

Sumele incassate se vor trimite oficiului nostru de Cassă, prin oficiile protopopeşti până la 1 Mai 1934.

Sibiu, la 27 Martie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc.

Pagina pastorală

Pentru o mai desăvârşită sfinţenie a liturgisitorului

Când sfântul Ioan Gură de aur, în minunatul său tratat, a vorbit *despre preoţie,* a privit pe preot cu deosebire în ipostaza sa de *liturgisitor.*

Şi îngerii lui Dumnezeu ar dorì să poată săvârşi sfânta liturghie, ei însă sunt privaţi de acest lucru, rezervat exclusiv preoţiei.

Preotul înaintea altarului liturgisind este o treaptă mai înaltă decât Serafimul ceresc.

Prin cuvintele de rugăciune, rostite de preot, se coboară focul ceresc al Duhului sfânt, care preface pânea şi vinul, în trupul curat şi sângele sfânt al Mântuitorului nostru. Intr'adevăr înfricoşată slujire şi plină de taină.

Iar săvârşitorii ei suntem chemaţi a fi noi, preoţii. Orcât ne-am curăţi, orcâtă cuviinţă am căuta să coborâm în viaţa noastră, tot nevrednici rămânem, în faţa acestei slujiri. Dacă sfinţeniile toate ale liturghiei se plinesc, nu este pentru a noastră vrednicie, *ci pentru harul cel bun al lui Dumnezeu.*

Prin aceasta nu vreau să spun însă, că preotul să lase totul în seama graţiei divine, iar el să-şi ducă existenţa ca orce muritor.

Ceeace intenţionez a sublinia în aceste rânduri, este tocmai pregătirea plină de sfinţenie a preotului pentru liturghie *şi cu deosebire sfinţirea preotului prin şi în liturghie.*

Hristos cel euharistic, coborât pe sfântul altar trebuie să lucreze cu putere în inima preotului. Nu e aici locul să arăt momentele de înaltă sfinţenie ale Liturghiei noastre, dar, anumite întrebări în legătură cu liturghisitorul se impun.

In drumurile mele misionare lungi, am avut prilejul să liturgisesc alături de atâţia preoţi bătrâni şi tineri în ţinuturi diferite; am cules multe lucruri pe care vom avea prilejul să le discutăm, fiind bucuros de răspunsuri, pe care orice frate în preoţie e liber să mi le dea.

Pentru data aceasta remarcăm momentul culminant al Liturghiei; Pre Tine te lăudăm, epicleza, Hristos s'a coborât pe altar; *Ce face preotul?*

In atâtea părţi, preotul bătrân, obosit de ani, până la terminarea cântării, se aşează pe scaun, tot de pe scaun rosteşte „Mai ales pentru Preasfânta etc." având prilej până se cântă şi axionul de un popas mai lung. Tinerii folosesc acest popas pentru a-şi revedea predica sau pentru treburi de alt ordin. Preoţii respectivi fiind aşa, nu ştie nici poporul să păzească sfinţenia, acest unic moment din Liturghie.

Ce trebue să facă preotul?

Rugăciunile liturgice le va citi cu toată cucernicia, apoi epicleza o va săvârşi cu ţinută de înger, fără strigăte la crâznic, ci pe deplin concentrat în adâncă strigare către Domnul. Formele de binecuvântare săvârşite cu cutremur: *Hristos e prezent.* Impăratul măririi şi-a făcut intrarea. *Cum îl primeşti, slujitorule?* Te vei pleca înaintea Mântuitorului tău, îi vei aduce închinare, vei adora sfintele taine. Acum e momentul cel sfinţitor pentru tine, *Hristos Stăpânul tău te cercetează.*

In genunchi înaintea altarului, preotul se va folosi de acest moment mistic şi va face un raport duhovnicesc lui Hristos. In caldă rugăciune se va adresa cam astfel Izbăvitorului său:

„Mântuitorule prea bune, îţi mulţumesc din toată inima mea de cercetarea aceasta cerească cu care m'ai învrednicit. Iată eu sunt nevrednic în a te primì după cuviinţă, dar mă rog Ţie nu te îndepărta dela mine. M'ai chemat pentru a fi preot al Tău Isuse, iată Ţie mă dăruesc şi mă rog întăreşte-mă Stăpâne, pentru a-Ţi slujì cu vrednicie până la sfârşitul vieţii mele. Sfinţeşte-mă Mântuitorule ca Ţie să vieţuiesc spre slava sfânt numelui Tu.

Păstorule cel Mare al sufletelor noastre, în această clipă cerească ce mi-ai hărăzit-o, mă rog şi pentru oile cele încredinţate mie întru cuvântătoare păstorire şi sfinţitoare vieţuire; ajută-mi Stăpâne, ca pe nici una să n'o perd, nici să fiu vre uneia pricină de zminteală.

Mă mai rog, Isuse, pentru familia mea, pentru prietenii şi pentru vrăjmaşii mei. Binecuvintează-ne pe toţi, Mântuitorule. Mă închin trupului tău sfânt Isuse şi sângelui tău scump. Acum şi pururea, Amin".

După o astfel de adâncă reculegere, preotul se ridică şi plin de sfinţenia momentului acestuia, continuă Liturgia pregătindu-se de sfânta împărtăşanie, care va pecetlui concentrarea sufletească de mai nainte. Socotesc o purcedere în acest fel ca un puternic mijloc de interiorizare şi sfinţenie a preotului. Pilda de rugciune făcută de mine, nu vrea să fie o rugăciune tipic, eu vreau ca doar în acel moment o rugăciune de închinare lui Hristos să se facă; cum se va înfiripa în sufletul preotului în acea clipă, importă mai puţin.

Fiecare păstor îşi are crucea sa, greutăţile şi bucuriile sale, din acestea va isvorâ rugăciune plină de căldură şi strigătul stăruitor după ajutor dela Domnul.

Dar ceice sunt în secetă duhovnicească, aceia sunt liberi a se folosì de rugăciuni ca cea de mai sus.

Ceea-ce am spus aici, este o dorinţă a inimii mele şi un lucru pe care eu îl practic şi din care am cules adâncă mângăere; cu smerenie primesc orce îndrumare dela cei cu mai multă experienţă.

Preotul **Gh. Secaş.**

cronică) şi medicul mănăstirei, un anume Châtillon, o îngrija cu oarecare ape. După 2 ani sacul lacrimal era plin de puroi care se scurgea neregulat prin canalul nasului. Ochiul, pleoapele şi falca erau umflate, iar caria osoasă aducea un miros desgustător. Pierduse cu timpul mirosul; vocea îi devenise slabă şi chirurgul d'Alancay era decis să-i aplice o cauterizare.

Intervine însă miracolul. După un puseu acut, tumoarea care se prezentase tare şi rezistentă, îşi videază complect conţinutul, durerile dispar şi odată cu ele totul intră în normal.

Circumstanţele care au coincidat cu această vindecare, (care au adus miracolul) merită să fie menţionate:

In ziua în care s'a vindecat Margareta, fusese adus la Port-Royal un spin, care se spunea că aparţinuse coroanei lui Isus. Călugăriţele l-au pus pe altar. Copiii şi surorile îngenunchiate l-au sărutat. Una din surori luând spinul a atins cu el inflamaţia dela nas a Magaretei Périer. După puţin timp a urmat scurgerea puroiului şi vindecarea.

La 7 zile după acest fapt medicul chirurg d'Alancay, care prognosticase în rău boala Margaretei, vine să confirme vindecarea şi miracolul.

Cu toate că Gui Patin, decanul facultăţii de medicină, demonstrează că astfel de dacriocistite purulente se pot vindeca cu timpul prin perforaţia osului, deci prin mărirea fistulei canalului nasal, (care astfel permite evacuarea complectă a puroiului), totuşi cei 2 vicari generali aproabă concluziile medicului mănăstirei, iar la 24 Octomvrie 1654 se decretă oficial miracolul.

B. Pascal a considerat acest miracol tot ca o graţie divină adusă nepoatei sale.

Publicul a rămas adânc mişcat. Prin influenţe sugestive, numărul vindecărilor aduse de acest spin se ridică la 90. Negreşit că eroina Margareta Périer a fost sărbătorită cu entuziasm pentru graţia arătată de Dumnezeu.

Sora mai mică a lui B. Pascal, Jacqueline, atât sub infuenţa mediului religios social şi familiar, cât mai ales la inzistenţele lui B. Pascal, intră în 4 Ianuarie 1652 în mânăstirea dela Port-Royal. Mères Angelica şi Agnès hotărâră să o primească fără zestre, adecă numai din dragoste sufletească. Jacquelina mişcată de această hotărâre se roagă să fie primită în calitate de soră conversă adecă de servitoare. Aceasta i s'a refuzat pe motivul că era prea slabă de constituţie.

După pronunţarea vocaţiei sale, Jacquelina a fost primită cu ceremonialul obişnuit şi întrodusă la locul ce-i era distinat în cor.

In mânăstire, Jacquelina găseşte tovărăşii agreabile şi stabileşte prietenii cu: Catherine Gaulas, Marie Dorothée le Comte, Marie Suireau, Agnès Racine, Madeleine Briquet, Madeleine de Ligny, Suzanne Robert, etc. care îşi aveau trecutul lor religios familiar şi social. Toate aceste credincioase duceau o viaţă plină de: scrupule, anxietate, umilinţă şi desgust pentru plăcerile omeneşti.

Din mânăstire, Jacquelina exercita influenţă asupra familiei sale, în special asupra Gilbertei şi a lui Blaise Pascal.

Cu ocazia boalei surorei sale, care era şi însărcinată, îi scrie printre altele: „Tot ceea ce cer dela Dumnezeu (şi din toată inima mea) este să acorde graţia sa copilului ce se va naşte, iar boala mamei să-i servească la o cât mai bună întrebuinţare a vieţii".

Vorbind apoi de boala (neurastenia) lui B. Pascal ea urează: „Ca Dumnezeu să-i permită a se servi de această boală pentru a intra în el însuşi, deschizându-i-se ochii asupra vanităţii lucrurilor din această lume".

In 1657 Jacquelina, destinată pentru instrucţia novicelor, compune un regulament, care constitue un model de felul cum pot fi sugestionaţi copiii în casele religioase. Ocupaţia din fiecare oră, cărţile ce merita a fi cetite, mijloacele de persuasiune şi sugestiune ale pedagoagelor, totul pleda pentru pătrunderea cam forţată a credinţei religioase. De altfel Jacquelina credea că Dumnezeu a inspirat-o la întocmirea acestui regulament.

ANUNŢ

Un grup de preoţi având colaborarea scriitorilor pentru copii au pornit în Bucureşti revista: Dumineca Copiilor, cu ilustraţii. Ea formează o lectură educativă şi se adresează sufletelor tinere.

O recomandăm părinţilor cu copii şi tineretului nostru. Apare din 2—2 Duminei.

Costul abonamentului e 80 lei. Administraţia: Ziarul „Universul" strada Brezoianu Nr. 23—25 Bucureşti I.

Sibiu, la 28 Martie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc.

Meditaţie despre mărturisire[1]

Cucernici fraţi întru Hristos,

Cu genunchiul prosternat spre scaunul duhovnicesc am purces, ascultând de un imperativ intim de conştiinţă, la primirea „deslegării“ gândurilor şi faptelor pe cari omenescul le-a adus fiinţii noastre, chemată să urmeze calea „vieţii şi a adevărului“. Momentul solemn al mărturisirii noastre trebue să facă să vibreze ultimele fibre ale fiinţei noastre de păstori ai sufletelor. Sub tainicile şoapte ale întrebărilor conştiinţii, putea-vom oare spune cu Pavel „lupta cea bună am luptat, credinţa am păzit“, ca astfel să nu mai „viem noi, ci Hristos în noi!?“ Dacă n'am fi din lumea aceasta, păcate n'am avea, însă supuşi — şi noi — atâtor lepădări, n'ar fi oare acum momentul cel mai binevenit să plângem cu Petru la cântecul cocoşului, care ne aminteşte necredinţa noastră.

Fost-am cu Mântuitorul pe Golgota, ca astfel cu inima curată să fi deslegat pe cei cari şi-au încredinţat sufletul duhovniciei noastre? Fost-am cu Ioan cel iubit, la picioarele Crucii, ca astfel cu deplină credinţă să povăţuim pe credincioşi de a nu huli suferinţele Calvarului, ori ne-am ascuns şi noi de frica şi laşitatea unei prelungiri a vieţii, spre alte «*semne*» decât „acel“ spre care — prin darul sfinţitor — eram chemaţi să mergem?

Mers-am de dimineaţă să ungem cu rugăciunile noastre Prestolul, pe care invocăm jertfa reală, dar mistică, a perpetuării actului instituit la Cina cea de taină, ca astfel să putem — prin împărtăşirea noastră — să fim părtaşi vieţii celei de veci? N'am fost oare cu Toma în căutarea ranelor, ori cu Apostolii — cari dormiau — în Ghetsimani? Câte oi ne aşteaptă în staul? Nu este vre-una rătăcită? Adus-o-am înainte de a veni să ne prezentăm în faţa celui care ne-a chemat la apostolie — ori ne-am făcut vinovaţi somnului slugilor din parabola neghinei? Iată întrebări la care trebue să răspundem prin smerenie, ca astfel să plecăm înălţaţi spre turmele a căror păstorire o avem.

Mântuitorul ni le pune nu cu gândul pierzării, ci cu gândul îndreptării. El nu se sfieşte de a sta de vorbă cu păcătoşii. El s'ar supăra atunci, când ar şti c'am făcut, din „Casa Tatălui Său, peşteră de tâlhari“.

Problemele conştiinţii sunt deci în faza lor cea mai zguduitoare. Justiţia divină tronează peste imanenţa noastră. Calea ei este dreaptă. Să părăsim — în aceste momente — cărările şerpuitoare ale vicisitudinilor vieţii, şi să ne întoarcem spre casa Tatălui zicând: „Greşit-am Tată înaintea Ta şi a Cerului, nu sânt vrednic să mă numesc fiul Tău, primeşte-mă printre servitorii tăi“. Pr. **T. Ciocănelea.**

[1] Ţinută la Cercul pastoral-Făgăraş în ziua de 6 Martie 1934.

INFORMAŢIUNI

Parastas. In ziua de 1 April c., — împlinindu-se 25 ani dela moartea fruntaşului bărbat politic al neamului, *Alexandru Mocsonyi*, care a avut rol important şi în viaţa noastră bisericească ortodoxă, — se va face, din iniţiativa Asociaţiunii culturale „Astra“, un parastas la mormântul Foeni, plasa Giulvăz, unde se va ţinea şi o conferenţă comemorativă despre merituosul dispărut.

In parohia Băţanii mari, din protopopiatul Sf. Gheorghe, s'a făcut Duminecă, în 18 Martie, o frumoasă manifestare culturală naţională, cu ocazia trecerii la ortodoxie a 12 suflete venite dela alte confesiuni. Sfânta liturghie a fost slujită de Pâr. protopop A. Nistor şi parohul local Ioan Garcea, cari au rostit predice potrivite momentului. A cântat corul, bine pregătit al tinerilor din Agoştin, condus de învăţătorul Nicolae Săvuţ. Au luat parte, pe lângă localnici, mulţi intelectuali din Braşov şi Treiscaune, între alţii dnii: Prof. Dr. Ştefan Bogdan, prefectului judeţului Dr V. Bidu, senatorul Dr. Creţu, medicul braşovean Dr. Suciu-Sibianu, al cărui tată a zidit biserica din Băţani înainte cu 34 ani. După amiazi s'a dat o producţiune a corurilor: din Agoştin, cel reformat din loc şi al tinerilor ortodocşi din loc, cu teatru şi cântări. Incheerea a făcut-o păr. I. Garcea, mulţumind tuturor cari au participat la această reuşită serbare. *Coresp.*

Parastas. Membrii corului bisericesc al „Reuniunii meseriaşilor români din Sibiu“ va pune în biserica catedrală parastas în Dumineca Floriilor din 1 Aprilie c., după terminarea sfintei liturghii, pentru pomenirea vrednicilor preşedinţi ai Reuniunii şi a membrilor corului, decedaţi. — Onor. familii ale răposaţilor sunt rugate a participa la acest act de pietate. *Membrii corului.*

Se prelungeşte termenul pentru preschimbarea biletelor de 1000 lei, tip vechi, până la 1 Mai 1934. Biletele se prezintă, spre a fi schimbate, la Banca Naţională a României şi la sucursalele şi agenţiile sale din provincie.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Dumineca Floriilor 1 April 1934, va predica părintele protopop *I. Dăncilă.*

Programul serviciului divin din săptămâna Sfintelor Patimi în catedrala mitropolitană:

Duminecă înainte de amiazi ora $8^1/_2$ Utrenie şi Liturgie; după amiazi ora 4 Vecernia şi Pavecerniţa; ora $6^1/_2$ Denie.

Luni înainte de amiazi ora 8 Ceasurile şi Liturghia înainte sfinţită; după amiazi ora 4 Pavecerniţa; ora $6^1/_2$ Denie.

Marţi înainte de amiazi ora 8 Ceasurile şi Liturghia înainte sfinţită; după amiazi ora 4 Pavecerniţa; ora $6^1/_2$ Denie.

Miercuri înainte de amiazi ora 8 Ceasurile şi Liturghia înainte sfinţită; după amiazi ora 4 Pavecerniţa; ora $6^1/_2$ Denie.

Joi înainte de amiazi ora 8 sf. Maslu, Vecernia cu liturghia sf. Vasile şi sfinţirea Paştilor; după amiazi ora $6^1/_2$ Denie.

Vineri înainte de amiazi ora 8 Ceasurile domneşti; după amiazi ora 4 Vecernia, Luarea Mânţuitorului de pe cruce; ora $6^1/_2$ Denie.

Sambătă înainte de amiazi ora 8 Vecernia şi Liturghia sf. Vasile cel Mare.

Dumineca Invierii: ora 4 dimineaţa Invierea; înainte de amiazi ora $9^1/_2$ Sf. Liturghie.

Sâmbătă 24 Martie a. c. gruparea intelectuală „*Thesis*“ din localitate a organizat o frumoasă şezătoare literară în sala Prefecturei.

Dl Dr. I. Popescu-Sibiu a conferenţiat despre: „*Fenomenul patologic şi pornografic din literatura modernă*“ (cu proecţiuni). Dupăce schiţează structura actuală a vieţii spirituale, evidenţiază contradicţiile multiple care au dus la haosul, la dezorientarea de azi, la goana spiritului ce-şi caută odihna necontenit, de unde labilitatea sufletească şi superficialitatea în cunoaşterea realităţii. D-sa trece la problema literaturii moderne. Expune sursele acestei literaturi (romantismul, expresionismul, viitorismul, simbolismul, etc.), menţionează precursorii literari (Gide, Proust, Dostoevski, Strindberg, Wedekind, Stirner) şi filosofici (Nietzsche, Bergson, Freud, etc.). Răsboiul, bolşevismul şi alte dectrine au favorizat cultul patologicului, al pornografiei şi al individualismului rău înţeles, cari au modificat tehnica şi conţinutul creaţiunilor estetice.

Conferenţiarul exemplifică prin o serie de proecţiuni diversele forme moderniste desaxate ale poeziei de azi, cari dovedesc anarhia şi desechilibrul afectiv al spiritului. Citează apoi câteva fragmente de „perle literare“ din care reese cultul vulgarului şi al scabrosului abject, din partea chiar a celor mai reprezentative figuri ale literaturii noastre.

Dl Dr. Popescu-Sibiu accentuiază inexistenţa unui real proces creator la majoritatea scriitorilor, precum şi sărăcia literaturii noastre în ceeace priveşte existenţa adevăratelor opere de creaţie. Efectul operilor moderne oscilează pe planul inferior al plăcerii de duzină. Norma estetică şi scopul e înlocuit prin criteriul banului şi al interesului personal. Autorii în complicitate cu unii editori comit o violentare a sufletului generaţiei tinere, realizând adevărate fraude morale, de valoarea exploatării traficanţilor de trupuri. Editorii au ajuns să dea directivele literaturii după criterii comerciale, încât aproape oricare creaţie modernă ascunde o afacere, o excrocherie literară.

Conferenţiarul susţine apoi funcţia socială a operei de artă, ori cât s'ar considera aceasta mai presus de celelalte valori sociale. Opera de artă impresionează, modifică în bine sau în rău sufletul individual şi colectiv, crează mentalităţi şi curente sociale.

Cu o literatură imorală nu poate exista decât o similară viaţă socială (politică, familiară, şcolară), iar pentru asanarea ei cenzura se impune dinafară — cu toate defectele ei — atunci când individul sau societatea şi-a pierdut-o pe cea internă, a conştiinţei.

In sensul celor spuse dl Dr. Popescu Sibiu face un apel pentru începerea unei reacţiuni a societăţilor culturale serioase şi a factorilor însărcinaţi cu viitorul tineretului.

Şezătoarea se închee cu recitări din lucrări proprii: dl Dem. Pand. Popescu citeşte „*Cântecul vinului*“ satiră, — dl Pimen Constantinescu: Tradruceri proprii din Arturo Graf, şi dl Mircea Alexiu o frumoasă schiţă de răsboi.

Poşta redacţiunii

Dlui Dr. *I. M.* în *Br.* A apărut în altă foaie.

Hotelul Bulevard din Sibiu

cu 58 camere pentru pasageri, renovat, mobilat şi înzestrat cu inventarul complet — împreunat cu restaurant şi cafenea, — intreprindere de primul rang, băi, calorifer, apă caldă, ascensor — se închiriază pe termin de patru ani începând din 1 Iulie 1934, eventual şi pe termin mai scurt.

Reflectanţii vor înainta oferta până la 25 April 1934 la *Consiliul arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu*, unde se pot vedea zilnic condiţiunile de închiriere şi se dau informaţiuni.

Ofertele se pot face pentru întreprinderea întreagă, sau separat numai pentru hotel, şi separat numai pentru restaurant împreună cu cafenea.

Consiliul arhiepiscopesc ortodox român Sibiu.

Casă nouă

cu 6 încăperi pentru 2 familii, curte, grădină, apă, canal, e **de vânzare cu 320.000** lei. Din acest preţ $^1/_3$ primesc libel [Albina]. Sibiu în apropierea gării, str. Moara de scoarţă 7 a.

[8] 1—1

Nr. 162—1934. (16) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor: 1. **Blejeni—Criş** 2. **Blajeni—Grosuri** 3. **Grohot.** 4. **Ribicioara de Sus.** 5. **Tomnatecul de Jos.** 6. **Tomnatecul de Sus,** toate de clasa III-a, se publică concurs cu termin de 30 zile, dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acestea posturi sânt cele fasionate în coala B. pentru întregirea lor dela stat şi stola obişnuită.

Cererile de concurs, însoţite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox-român al Zarandului în Brad, — în termenul fixat de concurs.

Concurenţii sânt poftiţi, pe lângă prealabila încuviinţare dela Preaveneratul Consiliu arhiepiscopesc, a se prezenta în parohie spre a fi cunoscuţi de credincioşi.

Brad la 5 Martie 1934.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Zarandului.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 78—1934. Nr. (17) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei **Zdrapţi,** — parohie de clasa III-a din protopresbiteratul Zarandului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat contorm coalei B.
2. Stola uzitată.
3. Până la edificarea casei parohiale, parohia sa va îngriji de locuinţă.
4. Câte o ferdelă porumb dela fiecare familie.

Cererile de concurs se vor înainta subscrisului oficiu protopresbiteral ort. român al Zarandului, — Brad, în termen, şi candidaţii îşi vor exopera permisiunea de a concura dela P. V. Consiliul arhiepiscopesc, fără de care nu se pot prezenta în parohie.

Brad la 5 Martie 1934.

Ioan Indreiu
protopop.

Nr. 81—934. (13) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Aţel,** protopopiatul Mediaşului, prin aceasta se publică concurs nou cu termin de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Sesiune parohială 14 jugăre arător şi fânaţ.
3. $^1/_4$ jugăr grădină.
4. Două sorţi lemne de foc (circa 6 stânjini) din pădurea comunală. Tăiatul şi adusul lemnelor îl priveşte pe preot.
5. De locuinţă se va îngriji parohia.
6. O zi de clacă dela fiecare familie.
7. Venitele stolare, stabilite pentru întreg tractul.

Candidaţii îndreptăţiţi îşi vor trimite subsemnatului cererea de concurs provăzută cu toate documentele necesare, anexând şi autorizaţia de candidare dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, şi cu avizul oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie şi în biserică la serviciul liturgic.

Mediaş, 27 Februarie 1934.

Ioan Crăciun
protopop.

Nr. 117—1934. (15) 1—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiilor arătate mai jos, din protopopiatul Geoagiu, toate de clasa III-a, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Tel. Român.

Venitele sânt cele obişnuite cu întregire dela stat, şi anume:

1. **Almaşul-Mare Brădet,** 2 dkl. cucuruz sfărmat dela fiecare casă şi stola obişnuită.
2. **Bulbuc** cu filia **Curpeni,** locuinţă în natură, una ferdelă de cucuruz sfărmat de fiecare casă şi stola obişnuită.
3. **Ceru-Băcăinţi,** locuinţă în natură, 2 dkl. cucuruz sfărmat de fiecare casă şi stola obişnuită.
4. **Cheile Cibului,** locuinţă în natură, 27 jugăre sesiune parohială, stola obişnuită.
5. **Renghet,** 10 jugăre sesiune parohială, 2 dkl. cucuruz sfărmat de fiecare casă, stola obişnuită.
6. **Valea-Iepii,** una ferdelă de cucuruz sfărmat de casă, stola obişnuită.

Concurenţii, având binecuvântarea arhierească, îşi vor înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în terminul deschis, şi pe lângă prealabila încuviinţare din partea acestuia se vor prezenta în parohie spre a face cunoştinţă cu credincioşii şi referinţele locale.

Geoagiu, la 25 Februar 1934.

Oficiul potopopesc:
V. Goron
protopop.

Nr. 83—934. Nr. (18) 1—3

Concurs din oficiu

Pentru parohiile mai jos înşirate, din protopopiatul Ilia, toate din clasa a III-a, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Gialacuta** cu filiile **Căbeşti** şi **Târnava.** Venite: Salar dela stat, casă parohială, stola obişnuită în tract, 20 litre cereale dela circa 200 familii, eclejie 2 jugăre fânaţ şi 4 jugăre arător.

2. **Furcşoara.** Venite: Salar dela stat, locuinţă, stola obişnuită în tract, 20 litre cereale dela circa 120 familii, eclejie 2 jugăre fânaţ.

3. **Bărăşti** cu filia **Luncşoara.** Venite: Salar dela stat, locuinţă, stola obişnuită în tract, 20 litre cereale dela circa 120 familii, eclejie 2 jugăre fânaţ.

4. **Cărmăzineşti** cu filiile **Dănuleşti** şi **Boiul de jos.** Venite: Salar dela stat, casă parohiată, stola obişnuită în tract, 20 litre cereale dela circa 200 familii, eclejie 3 jugăre fânaţ.

5. **Godineşti** cu filia **Petreşti.** Venite: Salar dela stat, locuinţă, stola obişnuită în tract, 20 litre cereale dela circa 120 familii, eclejie 2 jugăre fânaţ. —

Cererile de concurs se vor înainta acestui Of. protopopesc, împreună cu autorizaţia P. V. Consiliu Arhiepiscopesc de a putea candida, în termin, iar concurenţii cu prealabila încunoştinţare a of. protopopesc, se pot prezenta în parohie pentru a face cunoştinţă cu parohienii.

Ilia, la 5 Martie 1934.

Oficiul protopopesc ortodox român.

Iuliu Josan
protopop.

Nr. 126—1934. Nr. (20) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Mărgineni,** protopopiatul Oltul, se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Casa parohială.
3. Venitele stolare obicinuite în parohie.

Cererile de concurs instruite în conformitate cu normele în vigoare, şi cu autorizaţia de candidare dela Prea Veneratul Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta subsemnatului Oficiu protopopesc Oltul, în Şercaia, jud. Făgăraş, până la terminul fixat, iar candidaţii se vor prezenta în vr'o Duminecă sau sărbătoare în parohie, spre a face cunoştinţă cu poporul.

Şercaia, la 5 Martie 1934,

Oficiul protopopesc Oltul-Şercaia în înţelegere cu Consiliul parohial.

Valeriu Judele
protopop.

Redactor responsabil: Pr. Dr. D. Stănilоae. Editura şi tiparul Tipografiei arhidiecezane.